

Ervenconsulent advies 2081 BN: Piggelanden 1, Hertme, gemeente Borne

Datum aanvraag : maart 2014
Advies in het kader van : roundhouse stal

Opgave

De gemeente heeft de ervenconsulent van Het Oversticht gevraagd advies uit te brengen in verband met een vervolgvraag op de plannen van de eigenaren van het landgoed Kielshaeven (zie advies 1766 BN, februari 2012). De initiatiefnemers willen aan hun erf en op het terrein een zogenaamde *roundhouse* stal bouwen, ten behoeve van 30 koeien en een aantal paarden. De gemeente verzoekt de ervenconsulent aan te geven of een dergelijk gebouw past in deze omgeving en zoja, waarmee rekening gehouden moet worden met de keuze van de locatie van de stal.

Het terrein is bezocht op 20 maart 2014 in gezelschap van de gemeente, de eigenaars, architect, stallenbouw-adviseur en ervenconsulent Anneke Coops. Hierna heeft telefonisch overleg plaatsgevonden.

Situatie

(zie advies 1766 BN)

Aan de oostzijde zijn bomen verwijderd en nieuwe bomen geplant; de grens met de buurman is enigszins verlegd. Tussen het toekomstige wandelpad en de greppel zal nog (streekeigen) struikbeplanting worden aangebracht, waardoor de rand verder verdicht zal worden.

Aan de westzijde zal de loop van de beek worden vergraven en verlegd. De hierbij vrijkomende grond zal worden toegevoegd aan de al aanwezige verhoging in het terrein. Rondom de beek zal beekbegeleidende beplanting worden aangebracht. In de schets op hoofdlijnen van 2012 is hiervoor al een idee aangegeven. De soorten en aantallen moeten nog verder worden uitgewerkt.

Advies

De roundhouse stal

Het Engelse concept van de *roundhouse* stal wordt op dit moment in Nederland geïntroduceerd. Piggelanden 1 in Hertme zal een van de eerste plekken in het land zijn waar de stal wordt gebouwd. Een aantal voordelen vanuit dierenwelzijn en productie is in Engeland al onderzocht en gebleken. Aangedragen referentiebeelden laten de stal zien in een bosrijke en heuvelachtige omgeving; deze voorwaarden zijn hier niet aanwezig. Het terrein is vrij open en vlak, ondanks de aanplant en de verhoging.

Tijdens het terreinbezoek zijn verschillende plekken in het veld bekeken en besproken. In eerste instantie werd gekeken naar plekken die geen relatie hebben met de overige gebouwen van het erf, omdat het idee bestond dat de stal ruimte rondom nodig heeft.

Nieuwe stallen worden echter altijd gebouwd in aansluiting op de bestaande gebouwen op het erf, en voor een stal met een bijzondere vorm moet hiervan niet worden afgeweken.

De afwegingen waardoor het advies met schetsvoorstel afwijkt van dat wat besproken is in het terrein zijn:

De stal:

- moet gezien worden als een onderdeel van het agrarisch erf;
- maakt onderdeel uit van het ensemble van gebouwen;
- hoort in de hiërarchie van het erf bij de bijgebouwen, dus aan de achterzijde van het erf;
- moet goed worden ingebed in het landschap.

Voor de inbedding van deze voor het Twentse landschap gebiedsvreemde stal is van belang dat de stal deel uitmaakt van het erf.

In bijgaande schets wordt voorgesteld het toegangspad over het erf te leggen en de kapschuur in oostelijke richting te verplaatsen, zodat er sprake is van een duidelijke relatie tussen de vier gebouwen. Verdere inbedding gebeurt door de aanplant van bomen en ondergroei van struiken.

De boerderijlodges

De boerderijlodges worden ondergebracht in een schuur-achtig gebouw dat op enige afstand van het erf staat (zoals het hoort bij veldschuren). Het gebouw wordt ingebed in beplanting (zie ook randvoorwaarden in notitie kleinschalige verblijfrecreatie, 2013).

Het karrenspoor/onverharde pad naar de boerderijlodges is een logisch vervolg van de toegangsweg en sluit aan op de erfverharding. Dit pad kan goed worden doorgetrokken naar de toekomstige brug over de beek.

Conclusie

Plaatsing van een nieuwe *roundhouse* stal is mogelijk, als voor de stal aansluiting wordt gezocht in de nabijheid van de overige gebouwen op het erf. Het gebouw met de boerderijlodges moet op enige afstand van dit gebouwenensemble worden geplaatst. Hierover gaan gemeente en eigenaar met elkaar in overleg. Beplanting zorgt voor een logische inbedding van het geheel.